

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กองกลาง สำนักงานอธิการบดี

โทรศัพท์ภายใน ๘๐๓๙

ที่ อว ๘๐๐๐.๑/๒๖๘

วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผล โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒

แผนกสารบรรณ
สำนักงานอธิการบดี

รับที่: ๓๒๔๘

รับวันที่: ๒๒ พ.ค. ๒๕๖๔ เวลา ๑๖:๔๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กราบเรียน อธิการบดี

ตามหนังสือหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา ที่ อว ๘๐๑๓/ว๐๑๖ ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเชิญเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตาม พรบ. ๒๕๖๒ เพื่อให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามมาตรฐานของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ๕ หมวดวิชา ประกอบด้วย ธรรมชาติของความขัดแย้ง การวิเคราะห์ความขัดแย้ง และแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท กฎหมายกลางในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การจัดกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การจัดทำข้อตกลงและบันทึกข้อตกลงระงับข้อพิพาท จิตวิทยาเพื่อการสื่อสารกับภาษากายกับการไกล่เกลี่ย การจัดการกับบุคคลที่ยากกับการเจรจาและจัดการอารมณ์ของตนเอง ฝึกปฏิบัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง อาญา และประเด็นสาธารณะโดยใช้สถานการณ์จำลองพร้อมบูรณาการการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามแนวพุทธสันติวิธี ซึ่งจัดโดยหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา อบรมระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ ห้องฝึกอบรมสัมมนาปัญญา ชั้น ๔ วิทยาลัยพุทธศาสตร์นานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กองกลาง ได้รับอนุมัติให้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น โดยมีบุคลากรเข้าร่วมรับการอบรมในครั้งนี้ จำนวน ๑ คน ได้แก่

๑. พระมหาสาธิต สาธิต, ดร. ผู้อำนวยการกองกลาง

บัดนี้ บุคลากรดังกล่าวได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการตามกำหนดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวในครั้งนี้ ดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(พระมหาสาธิต สาธิต, ดร.)

ผู้อำนวยการกองกลาง

แบบรายงานผลการอบรม

โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒

๙๙๙๙ ❖ ๙๙๙๙

๑. รายชื่อผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนา/ประชุม

๑. พระมหาสาธิต สาธิโต, ดร. ผู้อำนวยการกองกลาง

๒. สังกัด กองกลาง สำนักงานอธิการบดี

๓. เรื่อง หลักสูตร โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. สถานที่อบรมสัมมนา/ประชุม ห้องฝึกอบรมสัมมนาปัญญา ชั้น ๔ วิทยาลัยพุทธศาสตร์นานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕. หน่วยงานที่จัดการอบรมสัมมนา/ประชุม หลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

๖. วันที่อบรมสัมมนา/ประชุม วันที่ ๒๔-๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปอบรมสัมมนา/ประชุม รวมเป็นเงิน ไม่เสียค่าใช้จ่าย บาท
งบประมาณโครงการ/แผนงาน ไม่มี

๘. รายละเอียดในการอบรมสัมมนา/ประชุม (โดยสรุป)

วันที่ ๒๔-๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรายละเอียดหลักสูตร ดังนี้

เนื้อหาประกอบด้วย ๕ กลุ่มวิชา

(๑) ธรรมชาติของความขัดแย้งและการวิเคราะห์ความขัดแย้ง และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการไกล่

เกลี่ยข้อพิพาท ประกอบด้วย ๔ หัวข้อหลัก

หัวข้อที่ ๑ แนวคิดของการจัดการความขัดแย้ง

หัวข้อที่ ๒ ธรรมชาติและความสำคัญของการจัดการความขัดแย้งด้วยแนวทางสันติวิธี

หัวข้อที่ ๓ การวิเคราะห์ความขัดแย้งอย่างเป็นระบบ

หัวข้อที่ ๔ แนวคิดพื้นฐานของการเจรจา/การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในบริบทสากล

(๒) กฎหมายกลางในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท : การจัดกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การจัดทำข้อตกลงและบันทึกข้อตกลงระงับข้อพิพาท ประกอบด้วย ๓ หัวข้อหลัก

หัวข้อที่ ๑ ภาพรวมสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

หัวข้อที่ ๒ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

หัวข้อที่ ๓ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

(๓) จิตวิทยาเพื่อการสื่อสารกับภาษากายกับการไกล่เกลี่ย ประกอบด้วย ๒ หัวข้อหลัก

หัวข้อที่ ๑ ทักษะที่จำเป็นและเทคนิคในการเจรจาไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เช่น ทักษะการสื่อสารเชิงบวก ทักษะการพูดและฟังอย่างตั้งใจ การตั้งคำถาม การกล่าวสรุปและปรับเปลี่ยนภาษาพูด

หัวข้อที่ ๒ ภาษากายกับการไกล่เกลี่ย การสร้างความสัมพันธ์ และบรรยากาศการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยสันติวิธี

(๔) คุณสมบัติ จริยธรรมของผู้ไกล่เกลี่ยและปัจจัยแห่งความสำเร็จ ข้อท้าทายและอุปสรรคในการเจรจาไกล่เกลี่ย การจัดการกับบุคคลที่ยากกับการเจรจาและการจัดการอารมณ์ของตนเอง ประกอบด้วย ๓ หัวข้อหลัก

หัวข้อที่ ๑ คุณสมบัติ และจริยธรรมของผู้ไกล่เกลี่ย

หัวข้อที่ ๒ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ข้อท้าทาย และอุปสรรคในการเจรจาไกล่เกลี่ย

หัวข้อที่ ๓ การจัดการกับบุคคลที่ยากกับการเจรจาและการจัดการอารมณ์ของตนเอง

(๕) ฝึกปฏิบัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง ทางอาญา และประเด็นสาธารณะโดยใช้สถานการณ์จำลอง ประกอบด้วย ๓ หัวข้อหลัก

หัวข้อที่ ๑ ฝึกปฏิบัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง โดยใช้สถานการณ์จำลอง

หัวข้อที่ ๒ ฝึกปฏิบัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาโดยใช้สถานการณ์จำลอง

หัวข้อที่ ๓ ฝึกปฏิบัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในประเด็นสาธารณะโดยใช้สถานการณ์จำลอง

๙. สรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ที่ได้รับ และข้อเสนอหรือสิ่งที่คุณคิดว่าจะนำมาปรับปรุงใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ทางมหาวิทยาลัย

ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมก่อนฟ้อง เป็นการลดปริมาณคดีก่อนขึ้นสู่ศาล การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว อันเป็นการลดความเหลื่อมล้ำในกระบวนการยุติธรรมตามยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม

๑๐. สิ่งที่น่าผลที่ได้รับจากการอบรมสัมมนา/ประชุมมาใช้ในการปฏิบัติงานคือ

นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์เพื่อพัฒนา การใกล้เคียงข้อพิพาท ตามพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อใช้สร้างสรรค์ผลงานในการพัฒนาองค์กรและพัฒนาเป็นผลงานเพื่อความก้าวหน้าในสายอาชีพของตนเอง

๑๑. โครงการเชื่อมโยงกับมาตรฐานประกันคุณภาพภายใน (สกอ.) : องค์ประกอบที่ ๑ การบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่. ๑.๖ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

๑๒. เอกสารที่ได้รับจากการอบรมสัมมนา/ประชุม

๑๒.๑ โครงการหลักสูตร

๑๒.๒ กำหนดการอบรม

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(พระมหาสาธิต สาธิโต, ดร.)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองกลาง

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

(พระมหาสาธิต สาธิโต, ดร.)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองกลาง

หมายเหตุ:- เอกสารประกอบแบบรายงาน

๑. บันทึกข้อความ เรื่อง รายงานผล.....

๒. แบบรายงานผล.....

๓. บันทึกขออนุมัติอบรมสัมมนา/ประชุม

๔. ภาพบรรยากาศระหว่างการอบรม

ผังวงจรแผนการพัฒนาบุคลากร

๑. การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรประจำปี.....ของส่วนงาน

- ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อแจ้งความประสงค์ว่าต้องการจะพัฒนาเรื่องใด เพื่อการใด มีประโยชน์อย่างไร และจะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างไร

- ประชุมร่วมหารือส่วนงาน

๒. เสนอขออนุมัติแผนตามที่ได้ลงมติในที่ประชุมส่วนงาน

๓. ดำเนินการปฏิบัติตามแผน

- ขออนุมัติเข้าร่วมอบรม

- ขออนุมัติยืมเงิน

๔. รายงานผลหลังจากอบรมสัมมนา/ประชุมเสร็จภายใน ๑๕ วัน

๕. ประชุมติดตาม ประเมินผล รายไตรมาสหรืออย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เพื่อประเมินและนำผลประเมินมาปรับปรุงแผนต่อไป

ประกาศ

หลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 เรื่อง รายชื่อผู้สำเร็จหลักสูตรฝึกอบรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
 ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ รุ่นที่ ๓
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตามที่ได้มีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รุ่นที่ ๓ (หลักสูตรระยะสั้น) ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ฝึกอบรม ณ ห้องสัมมนาปัญญา ชั้น ๔ อาคารพระพรหมบัณฑิต วิทยาลัยพุทธศาสตร์นานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีผู้สำเร็จหลักสูตร จำนวน ๕๒ รูป/คน จึงประกาศรายชื่อผู้สำเร็จหลักสูตรฝึกอบรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ รุ่นที่ ๓ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย:-

ที่	คำนำหน้า ชื่อ นามสกุล/ฉายา	ตำแหน่ง/อาชีพ/ประสบการณ์	เลขที่วุฒิบัตร
๑.	พระครูศรีสิทธิบัณฑิต, ดร. (ถวิล กลยาณธมฺโม)	ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑๑๓/๒๕๖๔
๒.	พระครูสุนทรธรรมนิเทศก์ (วรพล ทองไผ่/ฐิติคุณ)	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวง วัดชนาธิปเฉลิม ต.พิมาน อ.เมืองสตูล จ.สตูล	๑๑๔/๒๕๖๔
๓.	พระครูสุภัทรธรรมโชติ (วิริยะ ข้าแก้ว/ธมฺมโชโต)	เลขานุการเจ้าคณะอำเภอท่าฉางและเจ้าคณะตำบลท่าฉาง สำนักงานเจ้าคณะตำบลท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๑๕/๒๕๖๔
๔.	พระครูศรีธรรมวารภรณ์ (พระมหาจรรย์พันธ์ ธมฺมปสฺสุทฺฐ์/นำประเสริฐ)	ผู้บริหาร/อาจารย์ประจำ โครงการขยายห้องเรียนคณะพุทธ ศาสตร์ วัดไชยชุมพลชนะสงคราม จังหวัดกาญจนบุรี	๑๑๖/๒๕๖๔
๕.	พระครูปิยะธรรมบัณฑิต, ดร. (ปิยศักดิ์ ปิยะธมฺโม)	ผู้อำนวยการกองกิจการวิทยาเขต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑๑๗/๒๕๖๔
๖.	พระมหาสาธิต สาธิโต, ดร.	ผู้อำนวยการกองกลาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑๑๘/๒๕๖๔
๗.	พันตำรวจเอก สิงห์ สิงห์เดช	รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี กองบังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี ต.ทับกวาง อ.แก่งคอย จ.สระบุรี	๑๑๙/๒๕๖๔
๘.	ดร.กตัญญูชลี สุขแพทย์	วิทยากร/ที่ปรึกษา/ อาจารย์พิเศษ	๑๒๐/๒๕๖๔

ที่...๑๑๘/๒๕๖๔...

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ขอมอบวุฒิปัตถฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

พระมหาสาธิต สาธิตโม, ดร.

สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒
รุ่นที่ ๓

ซึ่งเป็นหลักสูตรที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
ตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติรับรอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(พระเทพวัชรบัณฑิต ศาสตราจารย์ ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทสรุปผู้บริหาร¹

พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มีที่มาจากสถานการณ์ปัจจุบันที่มีข้อพิพาททางแพ่งและทางอาญาเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก พระราชบัญญัตินี้เน้นกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งซึ่งมีทุนทรัพย์ไม่มากนักและข้อพิพาททางอาญาบางประเภท โดยเป็นกฎหมายกลางเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐหรือศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนใช้ในการยุติหรือระงับข้อพิพาทดังกล่าว โดยคำนึงถึงความยินยอมของคู่กรณีเป็นสำคัญ ทำให้ปริมาณคดีเข้าสู่ศาลลดน้อยลง ลดปัญหาความขัดแย้ง เกิดความสมานฉันท์ขึ้นในสังคม ลดงบประมาณแผ่นดิน และเสริมสร้างสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

พระราชบัญญัตินี้ ในมาตรา 10 ก (1) บัญญัติคุณสมบัติของบุคคลที่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยต้องผ่านการฝึกอบรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามหลักสูตรที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติรับรอง กระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาผู้ไกล่เกลี่ยให้มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท กฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้อง ความสามารถ และทักษะการเป็นคนกลางไกล่เกลี่ยข้อพิพาท รวมถึงจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงได้ร่วมมือกับสถาบันพระปกเกล้า โดยสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล ในฐานะที่ปรึกษา จัดทำเนื้อหาหลักสูตรและคู่มือการฝึกอบรมสำหรับฝึกอบรมผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้ไกล่เกลี่ยตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ตามมาตรฐานที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติกำหนด

หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มีระยะเวลาในการเรียนจำนวน 36 ชั่วโมง จำนวน 5 วัน โดยรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย การบรรยายแบบมีส่วนร่วม การอภิปรายและระดมความคิดเห็น การจัดกิจกรรมกลุ่ม และฝึกปฏิบัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในเหตุการณ์จริงสถานการณ์จำลอง โดยมีคณาจารย์มาร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อคิดเห็น และมีการประเมินผลโดยการทดสอบวัดความรู้หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม เนื้อหาประกอบด้วย 5 กลุ่มวิชา (1) ธรรมชาติของความขัดแย้งและการวิเคราะห์ความขัดแย้ง และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (2) กฎหมายกลางในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท : การจัดการกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การจัดทำข้อตกลงและบันทึกข้อตกลงระงับข้อพิพาท (3) จิตวิทยาเพื่อการสื่อสารกับภาษากายกับการไกล่เกลี่ย (4) คุณสมบัติ จริยธรรมของผู้ไกล่เกลี่ยและปัจจัยแห่งความสำเร็จ ข้อท้าทายและอุปสรรคในการเจรจาไกล่เกลี่ย การจัดการกับบุคคลที่ยากกับการเจรจาและ

¹ ดร.ชลัท ประเทืองรัตนา นักวิชาการผู้ชำนาญการ สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า

การจัดการอารมณ์ของตนเอง (5) ฝึกปฏิบัติการใกล้เคียงข้อพิพาททางแพ่ง ทางอาญา และประเด็นสาธารณะโดยใช้สถานการณ์จำลอง

สำหรับรายละเอียดและเนื้อหาของหลักสูตรมีจำนวน 5 บท ในทุกบทจะมีโครงสร้างการนำเสนอที่เหมือนกันประกอบด้วย 1) มีเนื้อหาแบ่งเป็นหัวข้อย่อยหลัก 2) วัตถุประสงค์ทั่วไปเฉพาะกลุ่มวิชาซึ่งเป็นวัตถุประสงค์โดยทั่วไป 3) วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเฉพาะกลุ่มวิชาซึ่งเน้นอธิบายไปที่รายละเอียดเฉพาะกลุ่มวิชา 4) ขั้นตอนการฝึกอบรม จากนั้นก็จะเป็นการอธิบายหัวข้อย่อยแต่ละหัวข้อ ว่าใช้เวลากี่นาที สำคัญคืออะไร มีขั้นตอนวิธีการอย่างไร อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการบรรยาย เอกสารประกอบมีอะไรบ้างและกิจกรรมการเรียนรู้ว่าใช้รูปแบบการบรรยายอย่างไร

บทที่ 1 ธรรมชาติของความขัดแย้งและการวิเคราะห์ความขัดแย้ง และแนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับการใกล้เคียงข้อพิพาท ประกอบด้วย 4 หัวข้อหลัก เขียนโดย ดร.ชลัท ประเทืองรัตนา นักวิชาการผู้ชำนาญการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า

หัวข้อที่ 1 แนวคิดของการจัดการความขัดแย้ง ในหัวข้อนี้ได้เรียนรู้ความหมายของความขัดแย้งว่าความขัดแย้งมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ประเภท/เหตุปัจจัยของความขัดแย้ง ที่แบ่งได้เป็นความขัดแย้งทั้งภายในและภายนอก พลวัตของความขัดแย้งที่มีพัฒนาการ เปลี่ยนแปลงไปไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ และรูปแบบวิธีการที่ใช้ในการจัดการความขัดแย้ง ซึ่งมี 5 แนวทางที่นำไปสู่ความพึงพอใจและความยั่งยืนที่แตกต่างกัน

หัวข้อที่ 2 ธรรมชาติและความสำคัญของการจัดการความขัดแย้งด้วยแนวทางสันติวิธี มุ่งเน้นให้เห็นประโยชน์ของการยึดมั่นในแนวทางสันติวิธีแทนการใช้ความรุนแรงในทุกระดับ การใช้ความรุนแรงในการจัดการกับปัญหาไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใดในระยะยาวต่อทุกฝ่าย ก่อให้เกิดผลเสียต่อทั้งทางด้านจิตใจและร่างกาย รวมถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม ในหัวข้อนี้ยังได้นำเสนอแนวทาง เพื่อการแก้ไขหรือแปรเปลี่ยนความขัดแย้งที่เป็นการจัดการที่รากเหง้าของปัญหาในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับระหว่างประเทศ ระดับประเทศจนกระทั่งถึงระดับปัจเจกบุคคล

หัวข้อที่ 3 การวิเคราะห์ความขัดแย้งอย่างเป็นระบบ จะทำให้เห็นบริบทภาพของความขัดแย้งได้อย่างชัดเจน เข้าใจในองค์ประกอบของการวิเคราะห์ความขัดแย้งในประเด็นคู่ขัดแย้ง มุมมองที่แตกต่างกันของคู่ขัดแย้ง ประเภท จุดยืน ความต้องการ ความกลัวของคู่ขัดแย้ง พฤติกรรม และความสัมพันธ์ต่อกัน ผ่านเครื่องมือ

ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ความขัดแย้ง 9 เครื่องมือ การวิเคราะห์ความขัดแย้งได้อย่างถูกต้องเปรียบได้กับแพทย์ที่จะทำการรักษาคนไข้ได้ จะต้องเข้าใจเสียก่อนว่าคนไข้เป็นโรคอะไรหรือป่วยเนื่องจากสาเหตุใด

หัวข้อที่ 4 แนวคิดพื้นฐานของการเจรจา/การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในบริบทสากล การเจรจาและการไกล่เกลี่ยโดยคนกลางเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการกับความขัดแย้งและความรุนแรงที่เกิดขึ้นด้วยกระบวนการการพูดคุยกันอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีศิลปะในการพูดคุยกันภายใต้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การเจรจามีความแตกต่างจากการไกล่เกลี่ยโดยคนกลางอย่างชัดเจน กล่าวคือ การเจรจาไกล่เกลี่ยเป็นการที่คู่กรณีพูดคุยเพื่อหาข้อตกลงหรือยุติปัญหาด้วยตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพิงบุคคลที่สาม ในขณะที่การไกล่เกลี่ยโดยคนกลางเป็นกระบวนการที่บุคคลที่สามเข้ามาช่วยกำกับกระบวนการและกระตุ้นให้คู่กรณีตัดสินใจหาข้อตกลงร่วมกัน การศึกษาการเจรจาไกล่เกลี่ยมีความแตกต่างกันไป มีทั้งเน้นมิติอำนาจ บุคลิกภาพของคน และยุทธวิธีที่ใช้ในการเจรจา ซึ่งประกอบด้วย การเจรจาแบบมุ่งผลแพ้ชนะที่มุ่งเน้นเอาแพ้-ชนะ หรือแบบมุ่งเน้นความร่วมมือที่มุ่งจะทำให้ชนะ-ชนะกันทั้งคู่ แต่การเจรจาแบบเน้นความร่วมมือจะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีและเกิดสัมพันธภาพอย่างยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วย 6 หลักการสำคัญ

บทที่ 2 กฎหมายกลางในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท : การจัดกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การจัดทำข้อตกลงและบันทึกข้อตกลงระดับข้อพิพาท ประกอบด้วย 3 หัวข้อหลัก หัวข้อที่ 1 ภาพรวมสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เขียนโดย อาจารย์ประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ หัวข้อที่ 2 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เขียนโดยอาจารย์โชติช่วง ท้าววงศ์ อดีตผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หัวข้อที่ 3 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เขียนโดย อาจารย์นพพร โพธิ์รังสิยากร ประธานแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศในศาลฎีกา และอาจารย์สุวิชา สุขเกษมททัย ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา

หัวข้อที่ 1 ภาพรวมสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเน้นถึงความเป็นมา ภาพรวมสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทซึ่งประกอบด้วย 6 บท คือ บท 1 ผู้ไกล่เกลี่ย, บท 2 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง, บท 3 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา, บท 4 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวน, บท 5 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน, และบท 6 บทกำหนดโทษ

หัวข้อที่ 2 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท มุ่งหมายให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการไกล่เกลี่ยตามพระราชบัญญัติ

การใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ. 2562 บทการใกล้เคียงข้อพิพาททางแพ่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นสาระสำคัญในหัวข้อการใกล้เคียงข้อพิพาททางแพ่ง ขั้นตอนการใกล้เคียงข้อพิพาททางแพ่ง และการบังคับตามข้อตกลงระงับข้อพิพาท

หัวข้อที่ 3 การใกล้เคียงข้อพิพาททางอาญาตามพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท มุ่งให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท ในบทการใกล้เคียงข้อพิพาททางอาญา และการใกล้เคียงข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนตามพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาทและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 จิตวิทยาเพื่อการสื่อสารกับภาษากายกับการใกล้เคียง ประกอบด้วย 2 หัวข้อหลัก หัวข้อที่

1. ทักษะที่จำเป็นและเทคนิคในการเจรจาใกล้เคียงข้อพิพาท เช่น ทักษะการสื่อสารเชิงบวก ทักษะการพูดและฟังอย่างตั้งใจ การตั้งคำถาม การกล่าวสรุปและปรับเปลี่ยนภาษาพูด เขียนโดย อาจารย์อภิญญา ดิสสะมาน นักวิชาการผู้ชำนาญการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า หัวข้อที่ 2. ภาษากายกับการใกล้เคียง การสร้างความสัมพันธ์ และบรรยากาศการใกล้เคียงข้อพิพาทด้วยสันติวิธี เขียนโดย พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า

หัวข้อที่ 1. ทักษะที่จำเป็นและเทคนิคในการเจรจาใกล้เคียงข้อพิพาท เช่น ทักษะการสื่อสารเชิงบวก ทักษะการพูดและฟังอย่างตั้งใจ การตั้งคำถาม การกล่าวสรุป และปรับเปลี่ยนภาษาพูด ทักษะในการฟังอย่างตั้งใจ ฟังอย่างเข้าใจผู้อื่น ทำให้คู่กรณีได้มีช่องทางในการระบาย สามารถลดอารมณ์ที่รุนแรงได้เป็นอย่างดี อีกทั้งกระบวนการสื่อสารโดยสันติเป็นเครื่องมือที่ดีมากสำหรับนักสันติวิธี ในการเปิดพื้นที่เพื่อการสื่อสารของคู่ขัดแย้ง เป็นการสร้างกระบวนการกลมเกลียวในวิถีชีวิตแห่งประชาธิปไตยที่เหมาะสมยังสามารถส่งผ่านกระบวนการสื่อสารที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปสู่สังคมที่เข้าใจในความต้องการซึ่งกันและกันและจะนำพามาสู่สันติสุข

หัวข้อที่ 2. ภาษากายกับการใกล้เคียง การสร้างความสัมพันธ์ และบรรยากาศในการใกล้เคียงข้อพิพาทด้วยสันติวิธี มุ่งให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจว่า คนกลางควรมีความสามารถในการสังเกตภาษากายของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภาษาท่าทางที่แสดงออกมามีความหมาย หากผู้ใกล้เคียงเข้าใจภาษากายได้อย่างถูกต้องจะทำให้การใกล้เคียงมุ่งไปสู่ทิศทางที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์กับการใกล้เคียงเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ คนกลางควรมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์หรือฟื้นคืนความสัมพันธ์อันดีระหว่างคู่กรณี สร้าง และกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศในการใกล้เคียงข้อพิพาทด้วยสันติวิธี

บทที่ 4 คุณสมบัติ จริยธรรมของผู้ไกล่เกลี่ย ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ข้อท้าทาย อุปสรรคในการเจรจาไกล่เกลี่ย การจัดการกับบุคคลที่ยากกับการเจรจาและการจัดการอารมณ์ของตนเอง ประกอบด้วย 3 หัวข้อหลัก

หัวข้อที่ 1 คุณสมบัติ และจริยธรรมของผู้ไกล่เกลี่ย และหัวข้อที่ 2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ข้อท้าทาย และอุปสรรคในการเจรจาไกล่เกลี่ย เขียนโดย พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า หัวข้อที่ 3. การจัดการกับบุคคลที่ยากกับการเจรจาและการจัดการอารมณ์ของตนเอง เขียนโดย อาจารย์อภิญญา ดิสมะมาน นักวิชาการผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า

หัวข้อที่ 1 คุณสมบัติ และจริยธรรมของผู้ไกล่เกลี่ย มุ่งให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจคุณสมบัติ และจริยธรรมของผู้ไกล่เกลี่ย ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับและมีกฎหมายบังคับใช้มาเป็นเวลานานนับสิบปีแล้ว ในส่วนของกฎหมายฉบับล่าสุดที่บังคับใช้คือ พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มีจรรยาบรรณที่กำกับนักเจรจาไกล่เกลี่ยในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้ถูกต้อง จรรยาบรรณในกฎหมายฉบับต่างๆ จะมีจุดร่วมที่สำคัญร่วมกัน อย่างไรก็ตาม คนกลางควรศึกษาและเรียนรู้เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์การไกล่เกลี่ยต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

หัวข้อที่ 2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ข้อท้าทาย และอุปสรรคในการเจรจาไกล่เกลี่ย มุ่งให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจปัจจัยแห่งความสำเร็จ ข้อท้าทาย และอุปสรรคในการเจรจาไกล่เกลี่ย การไกล่เกลี่ยจะมีบริบทที่แตกต่างกันไปและมีผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เหมือนกัน ผู้ไกล่เกลี่ยควรเข้าใจว่าไม่มีสูตรสำเร็จในการไกล่เกลี่ย แต่ควรทำความเข้าใจถึงปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จและไม่สำเร็จในการไกล่เกลี่ยได้ ไม่ว่าจะเป็นคนกลาง คู่กรณี สัมพันธภาพ บริบท สภาพแวดล้อม สถานที่ และทรัพยากร เป็นต้น

หัวข้อที่ 3 การจัดการกับบุคคลที่ยากกับการเจรจาและการจัดการอารมณ์ของตนเอง มุ่งให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจถึงการจัดการกับบุคคลที่ยากกับการเจรจาและการจัดการอารมณ์ของตนเอง คนกลางควรมีเทคนิควิธีการในการจัดการกับบุคคลและสถานการณ์ที่ยากต่อการเจรจาไกล่เกลี่ย ซึ่งครอบคลุมถึงบุคคลที่มีภาวะอารมณ์รุนแรง มุ่งแต่เอาชนะคู่เจรจาด้วยวิธีการที่ไม่สร้างสรรค์ หรือการเจรจาภายใต้สถานการณ์วิกฤติ การเจรจากับคนที่พูดคุ้ยด้วยยากที่มีอารมณ์รุนแรงจำเป็นต้องมีทักษะที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี

บทที่ 5 ฝึกปฏิบัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง ทางอาญาและประเด็นสาธารณะโดยใช้สถานการณ์จำลอง เขียนโดยอาจารย์ประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ ประกอบด้วย 3 หัวข้อหลัก หัวข้อหลักที่ 1 ฝึกปฏิบัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง โดยใช้สถานการณ์จำลอง หัวข้อหลักที่ 2 ฝึกปฏิบัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททาง

อาญาโดยใช้สถานการณ์จำลอง และหัวข้อหลักที่ 3 ฝึกปฏิบัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในประเด็นสาธารณะโดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งทั้ง 3 หัวข้อนี้จะมีการฝึกปฏิบัติผ่านกรณีศึกษาที่ได้จัดเตรียมไว้ให้ ผู้เรียนจะได้ฝึกปฏิบัติโดยแสดงบทบาทสมมติ และได้สวมบทบาทเป็นคนกลางในการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท โดยมีผู้สังเกตการณ์ ที่เป็นผู้เรียนและคณาจารย์มาช่วยกันสะท้อนแลกเปลี่ยนและเติมเต็มข้อมูล องค์กรความรู้และความคิดเห็นเพื่อการไกล่เกลี่ยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปในอนาคต

ภาพบรรยากาศระหว่างการอบรม

